

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 67.857/1/V
van 31 augustus 2020

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van artikel 19 en 27 van het koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren’

Op 22 juli 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 7 september 2020,^(*) een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van artikel 19 en 27 van het koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 11 augustus 2020. De kamer was samengesteld uit Jan CLEMENT, staatsraad, voorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Pierre BARRA, staatsraden, Jan VELAERS, assessor, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 31 augustus 2020.

*

(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt er enerzijds toe in het koninklijk besluit van 27 april 2007 ‘houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren’ als erkenningsvoorwaarde voor inrichtingen als bedoeld in artikel 5 van de wet van 14 augustus 1986 ‘betreffende de bescherming en het welzijn der dieren’ toe te voegen dat het verboden is te kweken met kweekdieren¹ die een erfelijke aandoening vertonen die niet kan worden verholpen via oordeelkundige paarcombinaties tussen kweekdieren binnen de populatie en die de Vlaamse minister bevoegd voor het dierenwelzijn (hierna: de minister) bepaalt (artikel 1 van het ontwerp). Anderzijds wordt de verhandeling verboden van katten en honden met een op dezelfde wijze omschreven erfelijke aandoening (artikel 2).

RECHTSGROND

3.1. De rechtsgrond voor het ontworpen besluit wordt blijkens de aanhef gezocht in artikel 5, § 2, van de wet van 14 augustus 1986.

Onder meer in advies 63.978/3 van 15 oktober 2018² heeft de afdeling Wetgeving van de Raad van State reeds het volgende uiteengezet aangaande de mogelijkheid om een beroep te doen op die wetsbepaling voor een regeling die ertoe strekte om bepaalde, onwenselijk geachte, kweekpraktijken tegen te gaan:

“3.1. Door artikel 5, § 2, eerste lid, van de wet van 14 augustus 1986 wordt een machtiging verleend aan de Koning (lees: de Vlaamse Regering) voor het vaststellen van de erkenningsvoorwaarden van de inrichtingen. Die voorwaarden moeten echter betrekking hebben op de ‘aanleg en uitrusting, de hygiëne, veiligheid en identificatie der dieren, evenals de diergeneeskundige controle en begeleiding’. Voorwaarden die op andere aspecten betrekking hebben, kunnen eventueel rechtsgrond vinden in andere bepalingen van de wet, maar dergelijke voorwaarden kunnen alleszins niet worden opgenomen in hoofdstuk III van het koninklijk besluit van 27 april 2007, dat strekt tot het vaststellen van de voorwaarden voor het verkrijgen en het behoud van de erkenning. (...)”

¹ Volgens de gemachtigde worden daarmee enkel honden en katten bedoeld.

² Adv.RvS 63.978/3 van 15 oktober 2018 over een ontwerp dat heeft geleid tot, enerzijds, het besluit van de Vlaamse Regering van 15 februari 2019 ‘tot wijziging van diverse bepalingen van het koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren’ en, anderzijds, het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2019 ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren, voor wat betreft de afmetingen van de verblijven voor dieren’.

3.7. (...) Artikel 15 strekt ertoe bepaalde, onwenselijk geachte, kweekpraktijken tegen te gaan.

(...) Artikel 15 van het ontwerp vindt volgens de gemachtigde rechtsgrond in artikel 4, § 1, van de wet, gelezen in samenhang met de algemene uitvoeringsbevoegdheid en in artikel 5, § 2, van de wet (diergeneeskundige controle en begeleiding).

Hoewel kan worden aangenomen dat de ontworpen maatregelen het dierenwelzijn beogen, kunnen zij moeilijk beschouwd worden als een erkenningsvoorwaarde die opgelegd wordt in het kader van de in artikel 5, § 2, eerste lid, van de wet opgesomde aspecten, aangezien daarin geen sprake is van het kweken van dieren. Het gaat ook te ver om de ontworpen bepalingen te zien als een uitvoering van artikel 4, § 1, van de wet, gelezen in samenhang met de algemene uitvoeringsbevoegdheid. Bij gebrek aan voldoende rechtsgrond dienen zij uit het ontwerp te worden weggelaten.”

Die zienswijze met betrekking tot de draagwijdte van artikel 5, § 2, eerste lid, werd nadien ook bijgetreden door de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.³

3.2. In het voormelde advies 63.978/3 heeft de afdeling Wetgeving van de Raad van State bovendien het volgende uiteengezet omtrent de mogelijkheid om een beroep te doen op artikel 10 van de wet van 14 augustus 1986:⁴

“3.1. (...) In dezelfde zin mogen de voorwaarden voor de verhandeling van dieren overeenkomstig artikel 10 van de wet van 14 augustus 1986 slechts betrekking hebben op ‘de leeftijd van de te koop aangeboden dieren, de identificatie, de informatie aan de koper, de waarborgen aan de koper en de getuigschriften in verband hiermee, de preventieve behandeling tegen ziekten, de verpakking, de aanbidding en de tentoonstelling voor de verhandeling’. Voorwaarden die geen verband houden met voormelde aspecten maar die gebeurlijk rechtsgrond kunnen vinden in andere bepalingen van de wet, kunnen niet worden opgenomen in hoofdstuk IV van het koninklijk besluit van 27 april 2007 waarin de voorwaarden voor het verhandelen van dieren worden vastgesteld.”

3.3. De gemachtigde verstrekke de volgende toelichting met betrekking tot de rechtsgrond voor artikel 1 van het ontworpen besluit.

“Wij zijn van oordeel dat de rechtsgrond wel degelijk in artikel 5, §2 van de Dierenwelzijnswet kan gevonden worden, tevens iuncto artikel 10 Dierenwelzijnswet.

Bevestiging hiervoor kan gevonden worden in het arrest van het Hof van Cassatie van 23 oktober 2018 ivm het verbod op het kweken van kruisingen (http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181023-5, zaak nr. P.18.0536.N):

In het enige middel opgeworpen door de procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Antwerpen, werd de schending aangevoerd van de artikelen 108 en 159 van de Grondwet voor zover het bestreden arrest (zijnde het arrest van 25 april 2018 van het Hof van Beroep te Antwerpen) oordeelde dat artikel 19, § 3, van het koninklijk besluit van 27 april 2007 ‘houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandelingen van dieren’ uitvoering geeft aan artikel 5, § 2, Dierenwelzijnswet, waarbij deze wetsbepaling geen rechtsgrond zou bieden voor het

³ RvS 8 juni 2020, nr. 247.721, vzw *Animaux Zoo e.a.*, randnr. 23. Het beroep tot nietigverklaring dat heeft geleid tot dit arrest was ingesteld tegen het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 15 februari 2019.

⁴ Opmerking 3.1 van dat advies.

uitvoeringsbesluit. Het Hof van Beroep paste het artikel 19, §3 bijgevolg niet toe en sprak de verweerders volgens de eiser ten onrechte vrij.

Het Hof van Cassatie volgde de redenering van het Parket en vernietigde het arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen.

Hierin oordeelde het Hof van Cassatie als volgt:

‘5. Artikel 19, § 3, KB Verhandeling Dieren bepaalt: ‘Het fokken door het kruisen van verschillende rassen is verboden behoudens uitzonderingen die schriftelijk toegestaan werden door de Minister op advies van de Raad voor Dierenwelzijn of van de maatschappijen ter verbetering van de honden- en kattenrassen.’

Artikel 10 Dierenwelzijnswet, dat in de aanhef van het KB Verhandeling Dieren wordt vermeld als één van de rechtsgronden van dit uitvoeringsbesluit, bepaalt in de hier toepasselijke versie: ‘De Koning kan voorwaarden opleggen aan de verhandeling van dieren met het doel hen te beschermen en hun welzijn te verzekeren.

Deze voorwaarden mogen slechts betrekking hebben op de leeftijd van de te koop aangeboden dieren, de identificatie, de informatie aan de koper, de waarborgen aan de koper en de getuigschriften in verband hiermede, de preventieve behandeling tegen ziekten, de verpakking, de aanbidding en de tentoonstelling voor de verhandeling.

6. Uit de samenhang tussen deze bepalingen en hun ontstaansgeschiedenis volgt dat het principieel verbod dieren te fokken door het kruisen van verschillende rassen, uitvoering geeft aan artikel 10 Dierenwelzijnswet dat aan de Koning de mogelijkheid verleent om aan de kwekers bij het verhandelen van dieren voorwaarden op te leggen met het doel deze te beschermen en hun welzijn te verzekeren onder meer door preventie van ziekten welke onder meer kunnen worden veroorzaakt door toegepaste fokmethodes.

7. Het arrest dat de verweerders 1 en 2 van rechtsvervolgung ontslaat voor de telastleggingen A.I en A.II omdat voor artikel 19, § 3, KB Verhandeling Dieren geen wettelijke grondslag te vinden is in artikel 5 Dierenwelzijnswet, zonder artikel 10 Dierenwelzijnswet bij de wettigheidstoets te betrekken, is niet naar recht verantwoord.’ (...)

De redenering aangehaald door het Hof van Cassatie, zoals van toepassing op het artikel 19, §3 van het KB Verhandeling Dieren inzake het fokken door het kruisen van dieren, geldt mutatis mutandis ook voor het ontworpen artikel 1 tot aanvulling van het artikel 19, §2 van het KB inzake het fokken met kweekdieren die specifieke erfelijke aandoeningen vertonen.”

Met betrekking tot de rechtsgrond voor artikel 2 van het ontworpen besluit verwees de gemachtigde naar haar betoog met betrekking tot artikel 1 van het ontworpen besluit en voegde daar nog het volgende aan toe:

“Het is de bedoeling te vermijden dat mensen een dier kopen waarvan vaststaat dat het vroeg of laat ziek zal worden, dit doordat het een bepaalde erfelijke aandoening heeft. Dit heeft een tweeledige basis in het artikel 10, met name vooreerst de preventieve behandeling tegen ziekten (dat hier weldegelijk van toepassing is, cfr het bovenvermeld cassatiearrest), en tevens de waarborgen aan de koper. De koper moet er namelijk

redelijkerwijs van uit kunnen gaan dat het dier dat hij koopt niet een meer dan gemiddelde kans heeft om ziek te worden.”

Op de vraag of artikel 10 van de wet van 14 augustus 1986 wel de mogelijkheid biedt om het verhandelen van dieren te verbieden (en niet alleen om er voorwaarden aan te verbinden) antwoordde de gemachtigde als volgt:

“Artikel 27 van het KB van 27 april 2007 bevat reeds een verbod op de verhandeling van a) dieren met duidelijke ziektesymptomen, b) frauduleus ingevoerde dieren en illegaal gehouden dieren, c) niet of te vroeg gespeende zoogdieren en d) dieren die een niet toegestane amputatie hebben ondergaan. Door middel van huidig ontwerpbesluit wordt aan deze lijst toegevoegd: door de minister nader te bepalen specifieke katten en honden die een erfelijke aandoening vertonen die niet kan worden verholpen via oordeelkundige paringscombinaties.

Huidig toegevoegde verbodsbepaling ligt in lijn met de vorige verbodsbepalingen die reeds sinds 1 oktober 2007 in voege zijn. Zoals hierboven reeds aangegeven, kadert de bepaling onder meer in de garantie aan de koper. De koper moet er redelijkerwijs van uit kunnen gaan dat het dier dat hij koopt niet een meer dan gemiddelde kans heeft om ziek te worden. Bij dieren die drager zijn van bepaalde erfelijke aandoeningen, is deze kans bijzonder hoog en dus veel hoger dan gemiddeld, met alle gevolgen van dien voor het welzijn en de gezondheid van het dier. De enige manier om het belang van de koper en het dierenwelzijn in deze te vrijwaren, is dan ook om de verhandeling van deze dieren te verbieden. Het is nu eenmaal zo dat de voorwaarden die de Vlaamse Regering volgens de decreetgever kan opleggen aan de verhandeling van dieren met het doel hen te beschermen en hun welzijn te verzekeren, dermate kunnen zijn dat er sprake is van een verbod op de verhandeling, dit voor zover men aan de verschillende voorwaarden op cumulatieve wijze voldoet.”

3.4. Zoals is uiteengezet in opmerking 3.1 kan artikel 5, § 2, eerste lid, van de wet van 14 augustus 1986 geen rechtsgrond bieden voor artikel 1 van het ontworpen besluit, aangezien een verbod op fokken van bepaalde dieren niet kan worden gelijkgesteld met een van de elementen die in die wetsbepaling worden opgesomd als mogelijke erkenningsvoorwaarden voor de inrichtingen bedoeld in artikel 5, § 1, van dezelfde wet. Aangezien uit de limitatieve opsomming blijkt dat de wetgever die elementen en geen andere voor ogen had, is ook geen beroep mogelijk op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering. Uit het door de gemachtigde aangehaalde arrest van het Hof van Cassatie kan overigens niet worden afgeleid dat artikel 5, § 2, eerste lid, van de wet van 14 augustus 1986 rechtsgrond zou vormen voor de ontworpen bepaling, aangezien in dat arrest enkel wordt vermeld dat uitvoering wordt verleend aan artikel 10 van de wet van 14 augustus 1986. Die bepaling heeft echter enkel betrekking op de verhandeling van dieren en niet op het kweken van dieren.

Het tweede en het derde lid van artikel 5, § 2, van de wet van 14 augustus 1986 zijn hoe dan ook niet relevant als rechtsgrond voor artikel 1 van het ontworpen besluit en de Raad van State ziet ook geen andere mogelijke rechtsgrond in deze wet.

De conclusie is dan ook dat artikel 1 moet worden weggelaten uit het ontwerp. Enkel nadat eerst artikel 5, § 2, eerste lid, van de wet van 14 augustus 1986 wordt aangevuld met de vermelding van het kweken van dieren als een mogelijke erkenningsvoorwaarde voor de erin vermelde inrichtingen, zou artikel 1 van het ontworpen besluit doorgang kunnen vinden.

3.5.1. Artikel 2 van het ontworpen besluit kan worden beschouwd als een voorwaarde voor de verhandeling van dieren die betrekking heeft op “de preventieve behandeling tegen ziekten” zoals vermeld in artikel 10 van de wet van 14 augustus 1986, althans in zoverre ervan mag worden uitgegaan dat de erfelijke aandoeningen waarvan gewag wordt gemaakt in de ontworpen bepaling, daadwerkelijk beschouwd kunnen worden als ziekten⁵ die kunnen worden voorkomen door het verhandelen te verbieden van dieren die deze erfelijke aandoeningen vertonen.

Op de vraag of dit niet uitdrukkelijk tot uiting moet komen in de ontworpen bepaling, bijvoorbeeld door gewag te maken van erfelijke aandoeningen die leiden tot ziekten, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Het begrip ‘aandoening’ wijst niet enkel op pijn of ziekte maar op een negatief effect op het welzijn van het dier in het algemeen. Graag dus uw aandacht op het feit dat ‘welzijn’ veel ruimer is dan het louter vrij zijn van pijn of ziekte. (bijvoorbeeld: a) blindheid is noch een ziekte en noch pijnlijk, maar in elk geval wel sterk beperkend voor het dier en dus met een negatieve impact op het welzijn. b) Wat met erfelijke gedragsafwijkingen (extreme angst, ...)? Deze zijn ook niet pijnlijk, noch is er sprake van een ziekte, maar ze hebben wel een sterk negatieve impact op het welzijn.)

Uw suggestie om het criterium te beperken tot aandoeningen die pijn of ziekte veroorzaken, zou dan ook een heel sterke en ongewenste verenging van het regelgevend voorstel zijn. We hebben wel op het eerste gezicht geen bezwaar om bijvoorbeeld te spreken over erfelijke aandoeningen met een negatief effect op het welzijn van het dier en/of zijn nakomelingen.”

De Raad van State is zich er wel degelijk van bewust dat het welzijn van dieren een ruimere notie is dan ziekten en pijn bij dieren, maar dat is precies het onderscheid dat wordt gemaakt in het eerste lid van artikel 10 van de wet van 14 augustus 1986, waarin wordt verwezen naar de doelstelling van dierenbescherming en dierenwelzijn, en het tweede lid, volgens hetwelk de voorwaarden die concreet door de Vlaamse Regering kunnen worden opgelegd met betrekking tot de verhandeling van dieren betrekking kunnen hebben op (onder meer) “de preventieve behandeling tegen ziekten”, zonder dat daar nog wordt verwezen naar pijn bij dieren, laat staan naar de ruimere notie van dierenwelzijn die de gemachtigde hanteert.

Het door de gemachtigde aangehaalde arrest van het Hof van Cassatie lijkt weliswaar te impliceren dat het verbieden van het verhandelen van dieren die het resultaat zijn van het kruisen van verschillende rassen, hoe dan ook in verband kan worden gebracht met de preventieve behandeling tegen ziekten. De afdeling Wetgeving van de Raad van State beschikt van haar kant niet over het vereiste inzicht om te kunnen bevestigen dat dat daadwerkelijk het geval is.⁶

⁵ In de parlementaire voorbereiding van de wet van 14 augustus 1986 wordt ter zake gewag gemaakt van “een aantal gebreken en besmettelijke ziekten die vaak worden vastgesteld bij in deze omstandigheden gekochte dieren zoals schimmels, schurft, hondeziekte en virale hepatitis bij de hond, katteziekte” (*Parl.St.*, Senaat, 1982-83, nr. 469/1, 8).

⁶ Het is vanzelfsprekend altijd mogelijk om artikel 10 van de wet van 14 augustus 1986 aan te vullen om de wijze van het kweken van dieren uitdrukkelijk te vermelden als een van de elementen waarop de voorwaarden met betrekking tot de verhandeling betrekking kunnen hebben.

3.5.2. Afgezien van dit voorbehoud is het ook mogelijk om de ontworpen bepaling te beschouwen als een waarborg aan de koper met betrekking tot de afwezigheid van de voormelde erfelijke aandoeningen. De “waarborgen aan de koper” worden in artikel 10, tweede lid, van de wet van 14 augustus 1986 immers naast de “preventieve behandeling tegen ziekten” vermeld als elementen waarop de voorwaarden voor de verhandeling van dieren betrekking kunnen hebben.

3.5.3. De conclusie is dan ook dat artikel 2 van het ontworpen besluit rechtsgrond vindt in artikel 10 van de wet van 14 augustus 1986.

ALGEMENE OPMERKINGEN

4.1. Artikel 2 van het ontwerp, dat een voorwaarde inhoudt voor het verhandelen van dieren, moet worden getoetst op zijn overeenstemming met de artikelen 34 en 36 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU). Indien de ontworpen bepaling kan worden beschouwd als een maatregel van gelijke werking als bedoeld in artikel 34 VWEU, moet ze kunnen worden verantwoord op grond van artikel 36 VWEU. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“Voor het welzijn van de dieren is het essentieel dat zij (voor zover mogelijk – niet elke aandoening is uiteraard te voorspellen) vrij zijn van erfelijke aandoeningen die hun welzijn aantasten. Het ontwerp beoogt de verhandeling van honden en katten die een erfelijke aandoening vertonen die niet kan voorkomen worden door het oordeelkundig paren van dieren binnen de populatie, te verbieden. Het gaat hierbij om aandoeningen die een negatieve impact hebben op het dierenwelzijn, bv. doordat de dieren door de aandoening chronische pijn lijden of veel gevoeliger zijn voor bepaalde ziekten. Deze maatregel is dan ook verantwoord omwille van het dierenwelzijn. Daar erfelijke aandoeningen door hun genetische basis onbehandelbaar zijn, is geen minder beperkende maatregel mogelijk om hetzelfde effect te bereiken, temeer daar het verbod beperkt wordt tot die gevallen waarin de aandoening niet voorkomen kan worden door oordeelkundig kweken binnen de populatie (ras). (...)”

Er kan worden ingestemd met de zienswijze van de gemachtigde. Naast het gegeven dat geen verschillende behandeling wordt ingevoerd naargelang van de nationaliteit of de staat van herkomst, mag worden aangenomen dat de ontworpen regeling is ingegeven door een dwingende reden van algemeen belang, namelijk het waarborgen van het welzijn van dieren als wezens met gevoel, dat als dusdanig ook uitdrukkelijk is erkend in artikel 13 VWEU. Daarenboven lijkt de ontworpen regeling geschikt en noodzakelijk om die doelstelling te bereiken. Eventueel zou dit nog beter tot uiting worden gebracht indien in de ontworpen bepaling gewag wordt gemaakt van “erfelijke aandoeningen met een negatief effect op het welzijn van het dier en/of zijn nakomelingen”, zoals de gemachtigde zelf opperde (zie opmerking 3.5.1).

4.2. Artikel 2 van het ontwerp raakt tevens aan de vrijheid van handel en nijverheid bedoeld in artikel 6, § 1, VI, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’. Volgens het Grondwettelijk Hof kan deze vrijheid niet worden opgevat als een absolute vrijheid. Ze belet niet dat de economische bedrijvigheid van personen en ondernemingen wordt geregeld. De vrijheid van handel en nijverheid zou alleen worden geschonden indien die vrijheid zou worden beperkt zonder dat daartoe enige noodzaak bestaat of indien die beperking kennelijk onevenredig zou zijn met het nagestreefde doel.⁷ De gemachtigde verstrekke in dat verband de volgende verantwoording:

“De vrijheid van handel en nijverheid en de vrijheid van ondernemen, zoals gewaarborgd bij artikel II.3 en II.4 van het Wetboek van Economisch Recht, kan niet worden opgevat als een absolute vrijheid noch als een onbeperkt recht. Deze kan beperkt worden indien hiertoe noodzaak bestaat of indien de beperking proportioneel is met het nagestreefde doel (zie o.a. het advies van de Raad van State met nr. 57.485/4, punt 2). De beperking, voorwerp van het ontwerpbesluit, is noodzakelijk, redelijk en proportioneel met het doel van de maatregel, met name de bescherming van het dierenwelzijn. Zoals aangegeven in overwegingen (40) en (41) van de aanhef van richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt, wordt dierenwelzijn volgens vaste rechtspraak van het Europees Hof van Justitie beschouwd als een dwingende reden van algemeen belang en als van openbare orde. Katten of honden die specifieke genetische defecten vertonen, hebben pijn en een verminderd welzijn. Het ontwerpbesluit geeft overigens louter delegatie aan de minister voor zover het gaat om katten en honden die een erfelijke aandoening vertonen die niet kan worden verholpen via oordeelkundige paringscombinaties tussen kweekdieren binnen de populatie. Deze laatste voorwaarde beperkt op aanzienlijke wijze het toepassingsgebied. De maatregel is samengevat niet discriminerend, noodzakelijk waarbij het beoogde resultaat niet op een minder beperkende manier bereikt kan worden.”

Er mag wellicht worden aangenomen dat het nagestreefde doel wettig is en dat de maatregel niet onevenredig is met dit doel, en minder verregaande maatregelen om dezelfde doelstelling te bereiken niet lijken voor te liggen. De afweging die de stellers van het ontwerp ter zake hebben gemaakt tussen de bijdrage van de betrokken economische activiteiten aan de handel en nijverheid en het dierenwelzijn kan niet als onredelijk worden aangemerkt. Ook hier kan worden verwezen naar de suggestie bij opmerking 4.1 *in fine*.

5. De ontworpen regeling bevat geen bepalingen die strijdig zijn met de Europese Overeenkomst voor de bescherming van gezelschapsdieren, opgemaakt te Straatsburg op 13 november 1987, goedgekeurd bij wet van 18 oktober 1991. Voor zover de ontworpen bepalingen moeten worden beschouwd als strengere maatregelen voor de bescherming van gezelschapsdieren dan hetgeen bepaald is in artikel 5 van de Overeenkomst,⁸ is dit toegelaten op grond van artikel 2, lid 3, van de Overeenkomst.

⁷ Zie bv. GwH 23 januari 2014, nr. 6/2014, B.34.

⁸ Artikel 5 (met als opschrift “Breeding”) luidt als volgt: “Any person who selects a pet animal for breeding shall be responsible for having regard to the anatomical, physiological and behavioural characteristics which are likely to put at risk the health and welfare of either the offspring or the female parent.”

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

6. In de rubriek “Rechtsgrond” in de aanhef moet artikel 10 van de wet van 14 augustus 1986 worden vermeld, en niet artikel 5, § 2, ervan.

7. In de rubriek “Vormvereisten” in de aanhef moet aan de vermelding van het advies van de Raad van State worden toegevoegd “, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;”.

Artikel 2

8. Uit de tekst van artikel 2 van het ontwerp kan niet duidelijk worden opgemaakt waarop de delegatie aan de minister slaat. Blijkens de nota aan de Vlaamse Regering is het de bedoeling dat de minister “deze categorieën van honden en katten” bepaalt, waarmee allicht wordt bedoeld de erfelijke aandoeningen bij deze dieren die niet kunnen worden verholpen via oordeelkundige paringscombinaties tussen kweekdieren binnen de populatie. Dat komt echter niet duidelijk uit de verf in de ontworpen bepaling. Er kan dan ook beter uitdrukkelijk worden bepaald dat de minister de betrokken erfelijke aandoeningen bepaalt.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Jan CLEMENT